

Frikommunenetværk om billige boliger og fleksible boligløsninger

ANSØGNING

Huslejetilskud til fastholdelse af borgere i bolig, som deltager i beskæftigelsesrettede projekter

Frikommunenetværk	Flere billige boliger og fleksible boligløsninger		
Titel på forsøg	Huslejetilskud til fastholdelse af borgere i bolig, som deltager i beskæftigelsesrettede projekter		
Deltagerkommuner	Københavns Kommune (med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse konkrete projekter under en forsøgshjemmel)		
Faglig kontaktperson	Susan Fiil Præstegaard		
	Telefon	5170 7155	E-mail
Netværkskoordinator	Kirsten Lund Frandsen		
	Telefon	8940 3026	E-mail
Dato for ansøgning	1. november 2017		

1. Beskrivelse af forsøget

Boligpriserne er stigende, og det er over de seneste år i stigende omfang blevet vanskeligt at fastholde lavindkomstgrupper – herunder borgere på overførselsindkomst – i boliger i de større byer.

Såvel stat som kommune har iværksat tiltag, som skal sikre, at flere får tilknytning til arbejdsmarkedet. Netværskommunerne ønsker at sikre, at borgere, som er omfattet af sådanne projekter, fastholder boligen i projektperioden. Det kan f.eks. tage tid, før de borgere, som berøres af 225-timers reglen, opnår et tilstrækkeligt antal timer til at få den fulde ydelse. I denne periode ønsker kommunerne mulighed for at understøtte borgeren. Støtten skal understøtte, at borgeren fortsat deltager i det beskæftigelsesrettede projekt, fordi boligen fastholdes. Mister borgeren boligen pga. økonomiske problemer, er det usikkert, om det beskæftigelsesrettede forløb kan gennemføres. Det vil være vanskeligt at have fokus på beskæftigelse for en borger, som mister sin bolig.

**Aarhus Kommune
Favrskov Kommune
Høje-Taastrup
Kommune
Københavns Kommune
Randers Kommune
Roskilde Kommune**

Egnede målgrupper kan f.eks. være:

- Borgere som deltager i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) og Socialstyrelsens projekt om social støtte til udsatte ledige
- Borgere, som deltager i projekter i regi af STARs pulje om ”Flere skal med”
- Borgere, som deltager i beskæftigelsesprojekter, hvor kommune og civilsamfund samarbejder
- Borgere, som er omfattet af housing first-indsatser.

Fastholdelsen skal generelt ske ved, at kommunerne får mulighed for at yde midlertidige huslejetilskud til borgere i ovenstående målgrupper. Denne støtte skal kunne ydes under videre rammer end de nuværende bestemmelser i aktivlovens § 81 og § 81a. Der skal kunne bevilges støtte til en bredere målgruppe og i en længere periode, end det aktuelt er muligt. Fortsatte bevillinger skal dog være betinget af, at borgeren fortsat deltager i de pågældende beskæftigelsesprojekter. Hermed sikres det i videst mulige omfang, at borgeren kommer i beskæftigelse og derved på sigt får økonomi til at fastholde boligen.

Borgere, som deltager i projekt om social støtte til udsatte ledige

STAR har sammen med Socialstyrelsen udmeldt, at de vil iværksætte et projekt om støtte til socialt udsatte ledige. Projekterne skal kombinere jobfokus og socialfaglig støtte.

Der er afsat 39,1 mio. kr. til projekter med dette formål i perioden 2017-2020. Det forventes at ansøgninger skal indgives fra kommunerne i 2. halvår 2017.

Formålet med projektet er at afprøve en integreret socialfaglig og beskæftigelsesrettet indsats, som skal støtte borgeren i overgangen til job. Initiativet bygger på viden fra både det sociale område og fra beskæftigelsesområdet. I projektet lægges der vægt på, at socialforvaltningen og jobcenteret fra dag ét indgår et forpligtende samarbejde om en sammenhængende indsats i et helhedsorienteret, intensivt og tidsafgrænset forløb for borgeren.

Målgruppen for initiativet er længerevarende aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere over 30 år med minimum et års ledighed. Målgruppen er kendetegnet ved at stå over for komplekse og sammensatte problemer, herunder handicap, psykiske lidelser og/eller sociale problemer.

Netværkskommunerne ønsker i dette forsøg at få mulighed for at fastholde borgere, som er i målgruppen for Socialstyrelsens og STARs projekt, i boligen, hvis de pga. dårlig økonomi i projektperioden kommer i risiko for udsættelse fra boligen. Det overordnede formål med forsøget er at sikre, at borgere i forsøget ikke afslutter deres projektforsøg, fordi de ikke har råd til deres hidtidige bolig.

Borgere som deltager i ”Flere skal med”

STAR har udmeldt en pulje på 262,5 mio. kr. under overskriften ”Flere skal med”. Formålet med initiativet er først og fremmest at hjælpe de borgere, hvor langvarig sygdom er en forhindring for arbejde. Er borgeren i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, skal borgerens sag forberedes til rehabiliteringsteamet. For de øvrige borgere skal der igangsættes en individuel og helhedsorienteret indsats, hvor målet er, at flest mulige opnår hel eller delvis fodfæste på arbejdsmarkedet i form af ordinære timer. Dette fodfæste vil betyde, at de pågældende opnår en bedre samlet økonomi og derfor opnår bedre mulighed for at fastholde en bolig.

Målgruppen for puljen er aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse i de deltagende kommuner, som har været mindst 5 år i kontanthjælpssystemet efter afsluttet integrationsprogram.

Netværkskommunerne ønsker i dette forsøg at få mulighed for at fastholde borgeren i nuværende bolig, når borgeren er i målgruppen for ”Flere skal med”, og borgeren pga. dårlig økonomi i projektperioden kommer i risiko for udsættelse fra boligen. Det overordnede formål med forsøget er at sikre, at borgere i forsøget ikke afslutter deres projektforsøg, fordi de ikke længere har råd til deres hidtidige bolig.

Beskæftigelsesprojekter, hvor kommune og civilsamfund samarbejder

For nogle borgere er der opbygget indsatser i samarbejde med private parter om at få dem i arbejde. Der findes flere steder projekter, som skal understøtte, at borgerne får et skridt ind på arbejdsmarkedet i form af småjobs. Forhåbningen er, at beskæftigelse få timer om ugen kan give adgang til arbejdsmarkedet generelt, bl.a. fordi borgeren får forbedret sit CV. Samtidig kan ganske få timer betyde, at borgeren optjener et tilstrækkeligt antal timer til på sigt at opfylde 225-timers reglen og få adgang til højere boligstøtte, fordi kontanthjælpsloftet rykkes ved beskæftigelse.

I Københavns Kommune er et eksempel på sådanne projekter ”Godt i Gang” Amager, som er et samarbejde om lokal jobskabelse mellem Amagerbro Helhedsplan, den boligsociale indsats i Urbanplanen og Godt i Gang IVS (en social-økonomisk virksomhed).

Formålet med projektet er at udvikle og afprøve nye løsninger på Amager for borgere i en socialt udsat situation, således at de opnår midlertidige ordinære jobs og på sigt fuldtidsansættelser.

Projektet vil opsøge lokale virksomheder, foreninger mv. og etablere et samarbejde om jobmatch.

Når et jobmatch findes i sådanne projekter, vil det tage tid for den enkelte borger at optjene et tilstrækkeligt antal timer.

Netværkskommunerne ønsker at kunne sikre, at borgere, som deltager i sådanne projekter, ikke mister boligen i projektperioden. Hvis

boligen mistes, kan dette føre til, at borgeren må udgå af projektet.

Det overordnede formål er derfor at kunne sikre fokus på beskæftigelsesindsatsen i forsøgsperioden. Hvis boligen er en sikker base, er der større sandsynlighed for, at der kan ske positiv udvikling i beskæftigelsessituationen.

Fastholdelsen skal ske ved, at kommunerne får mulighed for at yde midlertidige huslejetilskud til borgere i beskæftigelsesprojekter, der udvikles i et samarbejde med civilsamfundets aktører. Forudsætningen er, at samarbejdet involverer den lokale beskæftigelsesforvaltning, således at der sker et koordineret samarbejde om at bedre borgerens jobmæssige situation.

Støtte kan ydes, til borgeren har optjent 225 timer.

Borgere omfattet af housing first-indsatser

Housing first-indsatserne har gode resultater i forhold til fastholdelse af bolig. Indsatserne omfatter dog ikke mulighed for at sikre en borger økonomisk, hvis borgeren i øvrigt oplever økonomiske problemer.

Kommunerne investerer væsentlige ressourcer i form af opsøgende indsatser (ACT, ICM og CTI) til borgere i housing first-indsatser. Det er væsentligt at denne investering ikke falder på gulvet, hvis borgeren pga. dårlig økonomi risikerer udsættelse.

Netværkskommunerne ønsker derfor mulighed for en helhedsorienteret indsats, hvor kommunerne får mulighed for at give sikkerhed i boligen via et huslejetilskud. Forudsætningen for tilskuddet er fortsat samarbejde med de kommunale aktører i indsatsen.

2. Mål og forventede resultater

Netværkets forsøg koncentrerer sig om fastholdelse af boligen for borgere, som modtager støtte til at bedre deres beskæftigelsesmæssige situation eller sociale situation i projekter under STAR, Socialstyrelsen, i civilsamfundsinddragende projekter, som fx Godt i Gang Amager og for borgere i housing first-indsatser.

Netværket har følgende forslag til mål omkring fastholdelse af bolig:

Kvalitative mål:

- Borgeren oplever at få en stabil ramme og ro til at arbejde med de sociale og beskæftigelsesmæssige udfordringer
- Social deroute forebygges eller afværtes.

Kvantitative mål:

- Antal borgere, der har behov for og opnår tilskud
- Antal borgere, som fastholder boligen og deres tilknytning til

- de konkrete projekter
- Antal borgere, som deltager i de konkrete projekter, der bliver genstand for en effektueret udsættelse pga. restance.

3. Konkrete behov for forsøgshjemler, undtagelser fra gældende lovgivning mv.

De eneste to muligheder, der aktuelt er for fastholdelse af boliger, findes i lov om aktiv socialpolitik § 81 og § 81a.

§ 81. Kommunen kan yde hjælp til *rimeligt begrundede enkeltudgifter* til en person, som har været ude for *ændringer i sine forhold*, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i *afgørende grad vil vanskeliggøre* den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet *forudses*. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af *helt afgørende betydning* for den pågældendes eller familiens livsførelse.

§ 81 a. Kommunen kan yde hjælp til *rimeligt begrundede midlertidige huslejudgifter* til en person, der er *udsættelsestruet* på grund af huslejerestancer, hvis det på sigt kan forebygges, at personen udsættes af boligen. Kommunen kan betinge hjælpen af, at personen indgår en administrationsaftale, medvirker til fastsættelse af en plan for flytning til en mere passende bolig eller deltager i gældsrådgivning el.lign. *Kommunen skal særlig rette hjælpen til børnefamilier og socialt udsatte borgere*. Kommunen kan bestemme, at hjælpen udbetales direkte til udlejeren. Udgiften til hjælpen afholdes fuldt ud af kommunen, jf. § 99, stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 kan ikke anvendes til direkte til *kompensere for økonomiske sanktioner* givet efter denne eller anden lovgivning vedrørende forsørgelsesgrundlaget.

Stk. 3. Hjælp efter stk. 1 kan kun ydes, hvis personen *ikke har økonomisk mulighed* for at betale huslejudgifterne.

Netværkskommunerne finder det mest hensigtsmæssigt, at der fastsættes en ny hjemmel, der giver mulighed for at bevilge huslejetilskud til borgere, der deltager i særlige beskæftigelsesrettede projekter indtil de har optjent 225 timer.

Hvis ministeriet finder det mest hensigtsmæssigt at give dispensationer ud fra de eksisterende regler, så er der følgende problematikker:

§ 81

- Borgerne i forsøget har ikke nødvendigvis oplevet en social begivenhed (§ 81: ”ændringer i sine forhold”). Behovet kan opstå som følge af en langvarig dårlig økonomi.
- Huslejudgifter kan som udgangspunkt forudses (§81)
- Hvis der kan findes billigere bolig i anden kommune, kan bevilling ikke nødvendigvis ydes, hvilket kan fremtvinge flytning og udtræden af projekter.
- Hvis problematikken opstår som følge af en huslejeforhøjelse, og borgerens økonomi fremover ikke vil hænge sammen i boligen, kan støtte ikke ydes.
- Ydelser kan efter denne bestemmelse ikke bevilges i flere måneder.

§ 81a

- Midlertidighed tilsiger, at kommunen alene kan bevilge ydelser i en kortere periode – uanset udviklingsperspektiv og

projektperiode.

- Der kræves en tilkendegivelse om, at borgeren udsættes, hvis ikke en restance betales. Det er netværkskommunernes opfattelse, at der er behov for at reagere tidligere på truende udsættelser, særligt hvor kommunen i forvejen er engageret i at løfte borgeren socialt og i forhold til beskæftigelse. Det er uhensigtsmæssigt at forløbet for udlejer skal strækkes til en udsættelsestrussel, hvis det kan afkortes. Herudover betyder et længere forløb, at der opstår øgede udgifter til renter og gebyrer mv. Netværkskommunerne ønsker et tæt samarbejde med borgere i projektet, således at der allerede, når der er kendskab til, at borgeren ikke har råd til en huslejebetaling, kan tages stilling til, om borgeren kan opnå et tilskud.
- Ydelse kan bevilges, når en udsættelsessag er relativt fremskreden (oversendt til foged eller sikkerhed for, at den oversendes) og ikke på et tidligere forebyggende tidspunkt.
- Ankestyrelsens praksis viser, at bestemmelsens ordlyd om, hvilke målgrupper, bestemmelsen særligt har, i store træk betragtes som en næsten udtømmende opremsning. Der kunne være risiko for, at selv deltagelsen i et beskæftigelsesrettet projekt kunne føre til, at borgeren vurderes som udenfor målgruppen af § 81a.

Kommunerne ønsker at rækken af betingelser i de nuværende bestemmelser skal kunne fraviges, når der er tale om en borger, som indgår i beskæftigelsesrettede projekter, og alternativet er, at borgeren må udtræde af projektet enten som følge af boligløshed eller som følge af flytning til anden kommune, hvis nuværende bolig mistes.

4. Hvordan realiseres de forventede resultater

Hvis der gives mulighed for øget tildeling af ydelser til personer, som samarbejder om beskæftigelsesrettede indsatser, er det forventningen, at de pågældende opnår øget incitament til deltagelse ved ikke at have usikre boligforhold i projektperioden.

Såfremt en deltager i projektet kommer i økonomiske problemer og ikke kan betale huslejen, men i øvrigt samarbejder omkring at komme i beskæftigelse, skal kommunen have mulighed for at udbetale et huslejetilskud, som betinges af fortsat samarbejde omkring beskæftigelse. Tilskuddet bortfalder, når borgeren har opnået en indtægt, som medfører, at vedkommende igen har råd til at fastholde boligen for egne midler, fx når vedkommende har optjent 225 timers beskæftigelse. Med tilskuddet forebygges det, at projektdeltagelse hindres, fordi borgeren får usikre boligforhold eller helt tvinges til at forlade kommunen til fordel for en billigere bolig i anden kommune.

Det forudsættes, at den enkelte borger alene kan fastholdes i boliger, som det er realistisk, at borgeren kan fastholde, når borgeren kommer i arbejde.

5. Evaluering

Evalueringskoncept udarbejdes i samarbejde med Vive (tidligere KORA) og vil så vidt muligt sikre, at de kommuner, som deltager i det enkelte forsøg evaluerer forsøget efter ensartede kriterier og mål i forhold til de specifikke målgrupper.

Frikommunenetværket om flere billige boliger og fleksible boligløsninger har valgt at skiftes til at have netværksansvaret.

Københavns Kommune har påtaget sig netværksansvaret i evalueringsfasen og vil derfor indsamle input fra de kommuner, som deltager i det enkelte forsøg, og sikre, at der udarbejdes et fælles resultat i forhold til det enkelte forsøg ved afslutningen af frikommuneforsøget.

Der vil kunne være forskelle mellem de deltagende kommuner i forhold til omfang af forsøg og specifik målgruppe. Der vil i videst muligt omfang blive taget højde for dette i de evalueringskoncepter, som udarbejdes forud for, at det enkelte forsøg i gang sættes.